

ETI OWO-EKỌŃ
2 Nwɛd Timothy 2:1-26.
ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 415
Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Tiene mi biom ukut, nte eti owo-ekọŃ Christ Jesus” (2 Nwɛd Timothy 2:3).

Asańa-utom

Jesus ama ọdọhọ ete ke Imọ ikedighe “man enam ńkpọ enọ Enye, edi man Enye anam ńkpọ ọnọ owo,” (Matthew 20:28), emi ọwọrọde ete ke enye ekeđi ndinam ńkpọ nnọ mmọ efen. Ke Luke 22:27, efiak ewet mme ndusuk ikọ Jesus: “Ami ndu ke otu mbufo nte enye emi adade mbet”; ndien ńko ke Nwɛd Mbon Philippi 2:7, nnyin ikot ite Jesus “ada mbiet ofin”. Mme anditiene Jesus enam kpa ntre.

Kpukpru mme anditiene-Christ, ke mmọ edide mme ọkwọrọ-ikọ me idighe, kpukpru mmọ edi mme asańa-utom. Ke akpa ifet, kpukpru mmọ edi mme asańa-utom enọ ỌbọŃ emi enyuń enamde uduak Esie. Ndiwet nnọ Mbon Philippi, Paul okokot Timothy ye idem esie “mme owo Christ Jesus” (Nwɛd Mbon Philippi 1:1). Ke Ibet, ema ewet ete ke Abasi okoyom Nditọ Israel “enam ńkpọ Jehovah” ke ofuri esit ye ke ofuri ukpọŃ (Deuteronomy 10:12). Andiwet Psalm ama ọdọhọ ete “eda ikwọ edi enye ke iso” (Psalm 100:2).

Ke ọyọhọ itie iba, mme anditiene Jesus ema ndinam ńkpọ nnọ mbio efen, koro mmọ enyene ima Abasi ke esit mmọ. Mme anditiene-Christ ebọŃ akam ebańa kiet eken kpa ye idem mmọ oro mifiokke Jesus. Mmọ enyuń ebiom mbiomo kiet eken (Nwɛd Mbon Galatia 6:2). Paul ama ọdọhọ “Mmọdo ndien, adańa nte ikutde ifet, eyak nnyin ifon ido ye kpukpru owo, akpan-akpan ye mmọ emi etode ke ufok mme andininim ke akpanikọ” (Nwɛd Mbon Galatia 6:10).

Jesus ama ọdọhọ ete “Edi enye emi okponde akan ke otu mbufo edidi asańutom mbufo” (Matthew 23:11); ke ntre, ebat mmọ oro enamde ńkpọ enọ Abasi ye owo nte mme andikpon ńkan. Edi utibe ifet ndidi asańa-utom nnọ ỌbọŃ. Abasi ama ọńwọńọ ete: “ke eyo oro nyeńwana Spirit Mi ndori ifin iren Mi ye ifin iban Mi; Mmọ eyenyuń etiń prophecy” (Utom Mme Apostle 2:18).

Owo-ekọŃ

Owo emi anamde ńkpọ ọnọ Abasi odu ke ekọŃ ỌbọŃ. Ke Nwɛd Abasi, ewet ediwak ńkpọ ebańa mbon-ekọŃ Abasi. Satan edi asua nnyin, edi nnyin idaha ikań, abań ikań, ubom-ofum, mme ọtọmbe ińwana ye enye. Mme ńkpọ-ekọŃ nnyin idighe se ekutde, edi mmọ “edi se ikopde idem ke enyin Abasi” (2 Nwɛd Corinth 10:4). Jesus edi Asiak-usuń erinyańa nnyin (Mme Hebrew 2:10), onyuń ada nnyin osim erikan “mbọŃ ye mme enyene-odudu ye mme andikara ekim ererimbot, ye udim mme idiok spirit eke edude ke enyọŃ” (Nwɛd Mbon Ephesus 6:12).

Mbemiso Paul akpa, enye ama ọdọhọ, “Mma ńńwana eti eńwan, mma mfehe mbuba mi mma, mma nsọńọ mmum mbuqtidem ńkama” (2 Nwɛd Timothy 4:7). Paul ama enyene ifiok eńwan Spirit onyuń ada ke akpanikọ ọnọ Abasi. Enye ama etiń ọnọ Timothy ete “Tiene mi biom ukut, nte eti owo-ekọŃ Christ Jesus.” EkọŃ idighe itie inọ owo ndikop inem uwem. Etim ekpep mbon-ekọŃ ndinam idem mmọ esọŃ ekem. Mmọ ekpep nte ekpedude uwem ke ọkpọsọŃ ini. Mmọ ekpep enyuń edomo ndida odudu mmọ nnam ńkpọ, koro emi edińwamde mmọ ndidu ke mme ńkpọsọŃ ebiet.

Ukpep

Mmọ enyene ndikpep ndinam utom ọtọ kiet nte otu kiet koro mme ikpọ ikań ye mme ńkpọ-ekọŃ eken eke mfin edi se mme ńkpri otu mbon-ekọŃ esede ńkpọ ebańa, kiet otim anam udeme esie ndikut ete ke imenyene erikan ye ubọhọ inọ ofuri udim ekọŃ. Paul ama ọdọhọ, “Ntre ke mme ime ye kpukpru ńkpọ mbańa mmọ emi Abasi ekemekde, man mmọ ńko enyene erinyańa emi odude ke Christ Jesus, enyuń ebọ nsinsi ubọŃ”.

Odu mme saña-saña ufok-ñwed ọ̀nọ mbon-ekọ̀n man mmọ ekeme ndikabare ndi mme nta. Mbon-ekọ̀n Abasi esin ifik ndiwut Abasi idem ete idi owo eke edomode efiok, anam-utom eke minyeneke nta ndikop but, “edi itimde isiak ikọ akpanikọ.” Mmọ inyuñ ikpepeke Ñwed Abasi ikpọ̀n-ikpọ̀n edi ediwak mmọ ekpep ikwọ ye mme ukpep-ñkpọ efen emi ediñwamde mmọ ndidi nti ñkpọ-utom ke ekọ̀n Abasi.

Ọ̀bọ̀n enyene ukpep ọ̀nọ mbon-ekọ̀n Esie, ñko. Enye ada ñkpri udomo ye idomo otim mmọ idem man mmọ ekeme ndibuotidem ye Enye ke mme ini akwa ñkpọ-ntibe. Mbon-ekọ̀n Abasi etim idem mmọ ke ndibọ̀n akam, ke ndikot ye ndimum mme ikọ, ye ndiyak uwem mmọ nnọ Enye, ye ndinyuñ nnam ñkpọ nnọ Ọ̀bọ̀n. Mme nsio-nsio utom edu enọ mbon-ekọ̀n. Ndusuk mme anam akpanikọ ye mmọ emi esinde ifik ke utom mmọ enyene nti idaha ye odudu ke idem mbon efen. Nte owo-ekọ̀n anamde utom ọ̀kpọ̀sọ̀n onyuñ ekpepe ñkpọ, enọ enye akamba itie. Paul ama etiñ ọ̀nọ Timothy ete ke enye enyene ndiyak mme ñkpọ oro enye ekepepe oto imọ nnọ mmọ efen man mmọ ekpekeme ndida ñkpọ mmọ efen. Nnyin ikpọ̀kọ̀m didie Abasi koro enye ọ̀nọ̀de nnyin ifet ndinam ñkpọ nnọ Enye, ye ke nditiñ Eti-mbuk nnọ mmọ efen. Ini ukpep-ñkpọ odu, ndien Enye okot ubak owo ndidi mme andikpep ye mme ọ̀kwọ̀rọ̀-ikọ man eñwam mmọ efen ndidi nti mbon-ekọ̀n nnọ Jesus.

Ñkop-uyo

Kiet ke otu mme akpa ñkpọ emi owo-ekọ̀n enyenede ndikpep edi ñkop-uyo nnyuñ nnam mme mbet. Edieke abiatde mmọ enye ekeme ndibọ ibio okuk utom, ekeme ndibiat ini unen esie, ekeme ndinọ enye uwak utom, ndusuk ini enye ekeme ndibọ kpukpru mme ufen emi ini kiet.

Ọ̀bọ̀n ñko inamke mbubru edi oyom mbon-ekọ̀n Esie edi mbon ñkop-uyo ñko. Ke ibet emi ekenọ̀de Nditọ Israel, ema enam añwafia mmọ ete ke enim mmọ edidiọ̀n ye isuñi ke iso, edidiọ̀n ke ñkop-uyo ye isuñi ke ntut-utọ̀n (Deuteronomy 11:26-28). Ọ̀bọ̀n ama ọ̀ñwọ̀nọ, “ekop uyo mi, ndien nyedi Abasi mbufo, mbufo eyenyuñ edi ikọ̀t mi ...man ọ̀fọ̀n ye mbufo” (Jeremiah 7:23). Ke Mme Hebrew 5:9, nnyin ikot ite ke Jesus edi “ntak nsinsi erinyaña ọ̀nọ kpukpru owo emi ekope uyo Esie”.

Edieke owo-ekọ̀n misukke ibuat inọ mme ntọ̀t ye mme mbet ekọ̀n eyo mfin, ekeme ndibin enye ke ido esuene. Ke ntre ñko, mmọ emi etutde utọ̀n ye Abasi iduhe aba ke ekọ̀n Esie.

Se Eyomde

Ke ini edade mkparawa esin ke ekọ̀n, mmọ ekpọ̀n mme inyene mmọ enyuñ eda se enọ̀de mbon-ekọ̀n. Ukara ọ̀nọ mmọ ọ̀fọ̀n-idem ye kpukpru se mmọ eyomde. Mmọ esine mme ọ̀fọ̀n-idem ekọ̀n, edia udia ekọ̀n, ena ke mme ufok ekọ̀n, ewat ke mme ubom-isọ̀n ekọ̀n, enyuñ eyak mmọ enyene mme ñkpri ñkpọ efen.

Abasi ebeñe mme ñkpọ ọ̀nọ mbon-ekọ̀n Esie, ñko. Ke ñkañ Spirit, mbon-ekọ̀n Esie esine mme mfia edisine ñkpọ emi edide “edinen ido nti ikọ̀t Abasi” (Eriyarare 19:8). Mbon-ekọ̀n Esie edia mme udia Spirit emi Abasi ọ̀nọ̀de mmọ. Jesus ama ọ̀dọ̀họ, “ami ndi odu-uwem uyo emi okotode ke Heaven ọ̀suhọ̀re: edieke owo ekededidi adiaide uyo emi, enye eyedu uwem ke nsinsi” (John 6:51).

Ñkpọ-utom

Mme ñkpọ-utom emi enọ̀de mbon-ekọ̀n idut nnyin edi se ukara ọ̀nọ̀de, ndien mme owo emi edude ke ekọ̀n Ọ̀bọ̀n, Abasi ọ̀nọ mmọ mme ñkpọ utom. Owo ikemeke ndida owo-ekọ̀n eke minyeneke ñkpọ-ekọ̀n nte eti owo-ekọ̀n. Owo inyuñ ikemeke ndidi eti owo-ekọ̀n ke ekọ̀n Ọ̀bọ̀n ke minyeneke mme ñkpọ-utom emi Abasi ọ̀nọ̀de. Ke Ñwed Mbon Ephesus 6:11 nnyin ikot, “Esine ofuri ñkpọ-ekọ̀n Abasi, man mbufo edikeme ndiñwana ye ñkari Satan.” Ke ukem itie ñwed oro, ema ewet mme ndusuk ñkpọ-ekọ̀n oro Abasi enyenede ọ̀nọ ikọ̀t esie: “eda akpanikọ ebọ̀bọ ke isin, ... edinen ido nte ikpanesit; ... eda mbeñ-idem ndikwọ̀rọ̀ gospel emem esine nte ikpa-ukot; . . mbuotidem nte otu-ekọ̀n, . . . erinyaña nte ndun ke ibuat, . . . ofut Spirit, emi edide ikọ̀t Abasi” (Ñwed Mbon Ephesus 6:13-17).

Ukara ọ̀nọ mbon-ekọ̀n ñkpọ-utom, idighe mmọ ndida nnyaña idem ikpọ̀n-ikpọ̀n edi mmọ ndida mme ñkpọ oro nnam nti utom. Ke utọ nta ntem, Abasi oyom mbon-ekọ̀n Esie ndikpepe nnyuñ mbọ̀n akam nnyuñ mbọ mme ñkpọ oro Abasi enyenede ọ̀nọ mmọ. Paul ama esin mme ekikere emi ke mme ikọ efen: “Ọ̀tọ-ìñwafia emi akpade utom enyene ndibem iso ndia mbuñwum ìñwafia.” Owo

ekeme didie nditiñ mme uyai Eti-mbuk ye mme utibe ñkpọ-utom edieke enye minyeneke mmọ ke idem esie?

Ubiọñ

“Baba owo kiet eke akade ekọñ idaha idem ikọkọmọ ke mbubehe uwem emi”. Ikọ emi “Ikọkọmọ” edi ata ikọ ọnọ owo ekọñ Edidem. Enye edi ikọ nduri-utọñ onyuñ ọwọrọ ete ubiọñ. Akparawa emi esede ñkpọ abaña utom esie enyene ndimek enye emi edinọde enye ifet ndinam ñkpọ nnọ Ọbọñ. Owo ikemeke ndinam eti utom nte owo-ekọñ Ọbọñ edieke enye ayakde mbubehe efen ada ekikere, ini, ye odudu esie.

Erikan

Ke ini Nditọ Israel ekeyomde ndibe Ididuo Inyañ, enyuñ ekop ndik ke abaña akwa udim ekọñ Pharaoh, Moses ama ọsọñọ mmọ idem ke ndidọhọ, “Jehovah eyeñwana ekọñ ọnọ mbufo, edi mbufo ekam edop uyo” (Exodus 14:14). Ke ini mmọ ekekopde uyo, mmọ ekedi mme andikan. Abasi akañwana eñwan ọnọ mmọ ediwak ini onyuñ akan ke mme ekọñ.

Ndusuk ini David ekebierede ndiñwana ye Goliath, enye ama eti nte Abasi ekesiñwanade ekọñ ọnọ Nditọ Israel. Mbon-ekọñ ema ekop ndik ñkpọt-inua ikọ mbon Philistine, edi David ama ọdọhọ, “edi ami nda enyiñ Jehovah mme udim, ... Jehovah idaha ofut, inyuñ idaha eduat, iñwana: Koro ekọñ enyenede Jehovah” (1 Samuel 17:45,47). Afo emeti nte Abasi akañwanade ọnọ David ye nte Abasi akanamde itiat ọtọ Goliath ọkpọ-iso enye onyuñ ọduọ. David ama owot Goliath koro Abasi akañwamde enye ke ini enye ọkọbuotidem ye Abasi.

Mfin emi, Ọbọñ akan ke mme ekọñ ọnọ nnyin, ñko, nnyin inem didie esit ke uñwam ye ke mme eñwọñọ Esie! Enye ọmọfiok ikot Esie ye mmọ emi ebuotde idem ye Enye. Mme eñwọñọ esie edi akpanikọ, ndien “emi edi erikan eke akande ererimbot, kpa mbuotidem nnyin” (1 John 5:4). Owo-ekọñ Ọbọñ ọfiok ete ke enye ikemeke ndinam baba ñkpọ kiet ke osiode Abasi efep, edi enye enyene itoro ke esit esie ke abaña erikan. Enye ekeme nditiñ nte Paul, “edi yak ekom enyene Abasi emi ọnọde nnyin erikan, oto ke Ọbọñ nnyin Jesus Christ” (1 Ñwed Corinth 15:57).

MME MBUME

- 1 Didie ke owo ekeme ndikabare ndi owo-ekọñ ke ekọñ Ọbọñ?
- 2 Anie edi Andisiak usuñ erinyaña nnyin?
- 3 Anie edi usua nnyin?
- 4 Nso ke owo ekeme ndinam man enye ebeñe idem ọnọ ekọñ Ọbọñ?
- 5 Nso utọ ñkpọ-utom ke Abasi enyene ọnọ mbon-ekọñ Esie?
- 6 Siak ñkpọ itio kiet emi odude ke ofuri ñkpọ-ekọñ Abasi (Ñwed Mbon Ephesus 6:14-17).
- 7 Nso idi ntak emi owo-ekọñ ekpemedede idem esie ndikọmọ ke mme mbubehe ererimbot emi?
- 8 Owo ekeme didie ndikpep nnyuñ ñwut idem esie nte owo eke Abasi odomode ọfiok?
- 9 Tiñ ikọ Paul emi yọhọ “Mma ññwaña . . .” (2 Ñwed Timothy 4:7).
- 10 Tiñ añwaña se emi ọwọrọde “Ọtọ-iñwañ emi akpade utom enyene ndibem iso ndia mbuñwum iñwañ.”